

РЕШЕНИЕ

№ 82

гр. Враца, 10.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калина Хр. Христова

при участието на секретаря Анита Людм. П.
като разгледа докладваното от Калина Хр. Христова Гражданско дело № 20211420102658 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, депозирана от „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, ЕИК 204313448, чрез адв. Л. Т., против М. А. П., ЕГН *****.

В исковата молба се твърди, че между ищеца като работодател и ответницата като служител е било налице трудово правоотношение по валидно сключен Трудов договор № 67/12.06.2020 г., по силата на който считано от 15.06.2020 г. ответницата заемала длъжността „*****“ с място на работа гр. Б.. Трудовите ѝ задължения се състояли в предоставяне на застрахователни продукти, предлагани от различни застрахователи на клиенти на дружеството-ищец, в качеството му на застрахователен брокер. Служителката съставяла застрахователни полици, след което имала задължение да ги регистрира през служебен акаунт в системата на съответния застраховател и да поставя стикер върху полиците. Сочи, че тези стикери се предоставяли от съответния застраховател на застрахователния брокер под опис и строга отчетност и имат за цел проследяване на сключените застраховки и идентифициране на застрахователния брокер.

Твърди, че освен гореописаните задължения, ответницата е упражнявала контролни функции върху няколко офиса на работодателя на територията на област Б., а именно 3 бр. офиси в гр. Б., един офис в с. К. и един офис в гр. Д.. Сочи, че тези офиси са извършвали ежеседмичен отчет пред ответницата, като са ѝ предавали събраните застрахователни премии.

Заявява, че през цялото време на действие на трудовия договор ответницата не е изпълнила предвиденото в него задължение да не извършва конкурентна дейност по време на действие на трудовия договор, за което в чл. 7.10 от същия е уговорена неустойка в размер на 5 000 лева.

Твърди, че след назначаването на ответницата оборотите на работодателя в офисите в област Б. започнали непрекъснато да спадат, докато в останалите офиси на територията на страната имало стабилен ръст. Сочи, че в офисите в гр. Б. оборотите спаднали, както следва: в първия офис от 23 891,66 лева към м. май 2020 г. на 6 841,85 лева към м. февруари 2021 г.; във втори офис – от 6 715,11 лева на 663,37 лева; в третия – от 6 861,08 лева на 1 314,39 лева. Оборотът в офиса в с. К. спада от 25 143,06 лева на 7 648,06 лева, а в гр. Д. – от 3 219,75 лева на 258,59 лева.

Твърди се, че за периода от 12.06.2020 г. до 06.04.2021 г., т.е. по време на действие на сключения с ищеца трудов договор, ответницата П. извършвала конкурентна дейност, изразяваща се в сключване на застрахователни договори от името на друг застрахователен брокер – „*****“ ООД, като освен това карала и други служители на ищеца да извършват същата дейност, като в нарушение на правилата в дружеството-работодател, събирала платените застрахователни премии по своя лична банкова сметка, вместо да ги отчита по клиентската сметка на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. Впоследствие тези премии били отчитани пред другия застрахователен брокер, от чието име били сключени застрахователните договори.

Сочи, че чрез тези си действия ответницата е причинила вреди на ищеца, изразяващи се в намаляване на оборота в посочените офиси, поради отклоняването на клиенти към другия застрахователен брокер, както и загуба на дължимите комисиони от всеки застраховател за всяка сключена застраховка. Сочи, че за всеки сключен договор ищецът получавал от застрахователните дружества комисиона в размер между 12 и 20%, които за периода от 12.06.2020 г. до 06.04.2021 г. не е реализирал поради действията на ответницата.

Твърди, че в чл. 7.10 от трудовия договор е уговорена неустойка в размер на 5 000 лева, дължима, в случай че служителят наруши задължението си да не извършва конкурентна на работодателя дейност по време на действие на трудовия договор.

На следващо място сочи, че причинените на работодателя вреди надвишават размера на така уговорената неустойка. Ищецът оценява общият размер на вредите, изразяващи се в пропуснати ползи, на 192 000 лева, като сумата е изчислена приблизително въз основа на данните на за намаления оборот в офисите в област Б. и представлява сбора на комисионите, които ищецът е щял да получи при сключване на застрахователните полици от негово име. След приспадане на неустойката в размер на 5 000 лева, счита, че стойността на вредите, които надхвърлят неустойката, е 187 000 лева.

Заявява, че със заповед от 06.04.2021 г., връчена на 07.04.2021 г., на ответницата е наложено наказание „дисциплинарно уволнение“.

Иска се постановяване на решение, с което ответницата М. П. да бъде осъдена да заплати на ищеца „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД следните суми:

- 5 000 лева, представляваща неустойка за неизпълнение на задължението да не извършва конкурентна на работодателя дейност по време на действие на трудовия договор.

- 5 000 лева, представляваща частичен иск от сумата 187 000 лева, представляваща стойността на вредите, надвишаваща размера на уговорената неустойка.

Претендира се присъждане на сторените в настоящото производство разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е подаден отговор, с който ответницата оспорва допустимостта и основателността на исковите претенции. Не оспорва, че с ищеца се е намирала в трудово правоотношение, възникнало на 15.06.2020 г. по силата на сключен Трудов договор № 67/12.06.2020 г., като е заемала длъжността „*****“ с място на работа гр. Б.. Заявява, че действително през 2020 г. оборотите на дружеството в офисите в област Б. рязко спаднали, като в нарочна среща управителят Г. П. я обвинил, че тя и съпругът ѝ /също служител на ищеца/ работели за техен конкурент. Държал се грубо и неуважително, многократно я обидил и я уведомил, че работата ѝ е обект на проверка, че разполага с множество доказателства за извършена от нея конкурентна дейност. Ответницата разбрала, че управителят я клевети пред други нейни колеги, че работи за конкурентна фирма, заплашвал и нейни колеги, поради което тя, съпругът ѝ и още няколко служители прекратили трудовите си правоотношения с ищеца. След подаване на предизвестие за прекратяване на трудовия договор, управителят продължил да я заплашва и да изисква от нея множество обяснения и доклади. Сочил, че през цялото време опитвала с доводи и доказателства да отговори на отправените ѝ обвинения, но тормозът от негова страна продължил, поради което ответницата сезирала „Инспекция по труда“ Б. и Районна прокуратура – Б.. Заявява, че на 07.04.2021 г. получила Заповед № 14/06.04.2021 г., с която ѝ е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“, а на 12.04.2021 г. получила и Заповед № 48/08.04.2021 г. за прекратяване на трудовия договор. Ответницата твърди, че по депозирана от нея искова молба в Районен съд – гр. Б. е образувано гр. д. № 1260/2021 г. за оспорване законността на уволнението.

Ответницата отрича твърденията на ищеца, че по време на действие на трудовия договор е осъществявала конкурентна дейност, работейки за друг застрахователен брокер – „*****“ ООД. Сочил, че намаляването на оборота на офисите в област Б. от началото на 2020 г. се дължи на световната пандемия от Ковид-19. Освен това заявява, че нейното работно място е било в гр. Б., поради което няма

как да носи отговорност за приходите в гр. С., гр. Д. и К.. Сочи, че освен невярно, твърденията на работодателя за извършване на конкурентна дейност е и нелогично. Сочи, че офисът в гр. Б. е съдържал отвън и отвътре белези /плакати, стикери, лепенки и рекламни материали/ на офис на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. Заявява, че никога не имала сключен трудов договор или пълномощно от друг брокер, за да го представлява при сключване на договори. Твърди, че била обучавана от работодателя си с нарочна система, наречена „Сирма“, да вписват както полици, сключени от работодателя, така и полици, сключени от други брокери с оглед следене падежа на полиците и уведомяване и привличане на клиенти. Посочва, че главният офис за областта се намирал в гр. Б., а другите офиси от областта били клонове, поради което всички служители се отчитали на ответницата, а тя от своя страна – на дружеството-ищец. Заявява, че всички парични средства, постъпили в тези клонове, се превеждали от служителите по личната банкова сметка на ответницата или ѝ ги предавали на ръка в офиса в гр. Б.. След това ответницата съставяла общ отчет за всички клонове и за офиса в Б. и превеждала общата парична сума за съответен период по сметка на работодателя. Заявява, че никога не е получавала пари от клиенти по личната си банкова сметка.

Иска се постановяване на решение, с което предявените иски да бъдат отхвърлени.

В срока по чл. 131 ГПК от ответницата са предявени и насрещни иски за обявяване за нищожна на клаузата за неустойка по чл. 7.10 от трудовия договор, а в условията на евентуалност, неустойката да бъде намалена. Заявява, че през време на трудовия договор е била образцов служител, обучавала е множество служители на ищеца. Сочи, че винаги е заемала ръководна длъжност и целият оборот от парични средства от областта е преминавал единствено през нея. Заявява, че с личния си труд е реализирала огромна печалба за своя работодател, привлякла е множество клиенти на брокера, които сключвали застраховки с дружеството именно заради ответницата – защото познавали нея, нейните качества и разчитали на нея. Заявява, че работи при този работодател от много години и в сключените предходни трудови договори не се е съдържала подобна клауза за неустойка, поради което преди подписването на процесния договор ответницата изобщо не го прочела. Счита клаузата за нищожна поради противоречие с добрите нрави. Счита, че работодателят ѝ я е подвел, като никога между тях не е било обсъждало включването на такива клаузи в договора. Освен това счита размерът на неустойката за несправедлив и твърде завишен.

Иска се постановяване на решение, с което клаузата за неустойка по чл. 7.10 от трудовия договор да бъде прогласена за нищожна поради противоречието ѝ с добрите нрави. В условията на евентуалност, в случай че клаузата не бъде обявена за нищожна, е предявен иск за намаляването ѝ поради прекомерност.

В срока по чл. 131 ГПК е депозиран отговор от ответника по насрещните искове „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, с който оспорва предявените искове. Заявява, че изложените от ищцата доводи за неотносими, а не са изложени доводи за противоречие на клаузата с добрите нрави. Счита, че клаузата съответства на закона и на добрите нрави, като изрична забрана за осъществяване на конкурентна дейност се съдържа в чл. 126, т. 9 КТ, а неизпълнението на това задължение е дисциплинарно нарушение и основание за ангажиране на гражданската отговорност служителя при причинени вреди. Сочи се, че и размерът на неустойката не противоречи на добрите нрави. Заявява, че размерът на неустойката не само не е прекомерен, ами и размерът на причинените вреди неколккратно надхвърля размера на неустойката. Иска се отхвърляне на предявените насрещни искове.

Съдът, като взе предвид становищата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа следното:

С доклада по делото, неоспорен от страните и приет за окончателен доклад в съдебно заседание, на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК за безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване са приети следните обстоятелства: че между страните е било налице трудово правоотношение въз основа на валидно сключен Трудов договор № 67/12.06.2020 г., по силата на който считано от 15.06.2020 г. ответницата заемала длъжността „*****“ с място на работа гр. Б., както и че в договора се съдържа клауза за неустойка в размер на 5 000 лева, дължима за неизпълнение на задължението на служителя да не извършва конкурентна дейност по време на действие на трудовия договор.

Тези обстоятелства се установяват и от приетия Трудов договор № 67/12.06.2020 г., в чл. 6 от който е уговорена забрана за служителя по време на действие на договора да извършва или да участва в дейност, която би могла пряко или косвено да конкурира дейността на работодателя, като забраната се прилага и когато такова участие е безвъзмездно или се извършва извън работното време на служителя.

В чл. 7.10 от договора е уговорено, че в случай че служителят наруши задължението си да не извършва конкурентна на работодателя дейност по време на действие на трудовия договор, дължи на работодателя неустойка в размер на 5 000 лева.

Забрана за извършване на конкурентна дейност се съдържа и в т. 18, 24, 25 и 34 от подписаната от ответницата длъжностна характеристика, съгласно които служителят няма право да извършва нито от свое име, нито в качеството си на консултант, търговски посредник, пълномощник или управител на друго лице дейност, конкурентна на дейността на работодателя; да не сключва договори за застрахователно агентство, нито да сътрудничи или съдейства пряко или косвено по какъвто и да е

начин на друг застрахователен брокер; няма право да работи за друг застрахователен брокер под каквато и да е форма, включително като агент към застраховател, или чрез договори за съвместна дейност и консултантски договори; да не създава конкурентни условия и да не извършва конкурентна дейност с други застрахователи/агенти/застрахователни брокери чрез отнемане на клиенти.

Представени са писмо от С. Й. с опис на бланки под строга отчетност /БСО/, за които е посочено, че са на „*****“ ООД – описани под номера стикери и зелени карти, предадени ѝ на 15.03.2021 г. от ответницата П.. Представени са и вносни бележки от 19.01.2021 г., от 09.02.2021 г., от 24.02.2021 г., от 26.02.2021 г. и от 04.03.2021 г. /л. 180 - 184/, видно от които свид. Й. е внасяла пари по сметката на ответницата с основание „премии по полици“.

От извадка от електронната система „Сирма“ /л. 45,48 и 49/ е видно, че на 17.03.2021 г. е сключена застраховка „Обща гражданска отговорност“ с полица № 100001000024616 със застрахован „Л. Т.“ ЕООД, създал полицата е М. П.. Видно от представената сметка № 402100003695263/17.03.2021 г. /л. 44/, посредник при сключване на застраховката по полица № 100001000024616 със застрахован „Л. Т.“ ЕООД, е „*****“ ООД.

Представени са множество документи – констативни протоколи, електронни писма и кореспонденция, свързани с трудовите правоотношения между ответницата и дружеството – работодател, които нямат пряка относимост към спора. Представено е предизвестие от 19.03.2021 г. /л. 53/ от ответницата до работодателя за прекратяване на трудовия договор с предизвестие, както и Заповед № 013/29.03.2021 г. за предоставяне на обяснения и Заповед № 014/06.04.2021 г. /л. 66-70/, с която ответницата е дисциплинарно уволнена /към датата на устните състезания по делото, по което ответницата оспорва законността на уволнението ѝ, няма влязъл в сила съдебен акт/.

От извлечение от банковата сметка на ответницата за периода от 01.07.2020 г. до 30.04.2021 г. /л. 220-233 от делото/, се установява, че по сметката ѝ са постъпвали множество плащания от трети лица с основание, свързано със сключена застраховка, както е видно и че ответницата е извършвала преводи към „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД и към „*****“ ООД.

Представено е копие от Трудов договор № 00643/10.05.2021 г., видно от който считано от 11.05.2021 г. ответницата е назначена на длъжност „Застрахователен брокер“ в „*****“ ООД.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетелите С. Й. /грешно записана в протокола от о.с.з. с фамилия И./, Р. П., Р. Х. и В. К. – всички бивши служители при ищцовото дружество, работили по време на трудовото правоотношение между страните по делото.

С. Й. заявява, че е работила за ищеца за времето от 16.12.2019 г. до 30.09.2021

г. на длъжност „Отчетник на полици и сметки“ в гр. Д., като тя е била единственият служител в този офис. Заявява, че до края на м. декември 2020 г. внасяла събраните премии по застрахователните полици и сметки по банкова сметка на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД в „Райфайзенбанк България“ АД. Преводите извършвала всеки четвъртък и понеделник след изготвяне на отчетите. Твърди, че считано от 14.01.2021 г. по нареждане на ответницата П. започнала да извършва преводите по нейната лична банкова сметка в „Уникредит Булбанк“ АД, като последният извършен от свидетелката превод бил на 18.03.2021 г. Свидетелката сочи, че в началото на м. март 2021 г. поискала от ответницата да ѝ предостави БСО, като в този разговор по телефона ответницата ѝ казала, че ще сменят брокера. В последващ телефонен разговор ответницата я уведомила, че по „Еконт“ ще ѝ изпрати БСО, които са на „*****“ ООД. Когато свидетелката ги получила, се обадила в централата на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, откъдето ѝ казали, че БСО с такива номера не са заприходени в дружеството. След което с придружително писмо свидетелката изпратила всички дадени ѝ от ответницата БСО в централата на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. Соци, че това е било през м. март – преди 15.03., а след 20.03.2021 г. свидетелката вече не се отчитала на ответницата, а отново превеждала премиите по сметката на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД.

Свидетелката дава сведения и за начина на работа на софтуерната програма „Сирма“, като сочи, че започвайки да изписва уникалния номер на стикера в предназначения поле, излиза падащо меню, в което се визуализират всички номера на стикерите, разпределени на съответния офис на брокера. Заявява, че системата не приема да бъде въведен номер, различен от тези номера БСО, които са заприходени на този конкретен офис. Свидетелката заявява, че не е имала указания да вкарва в системата полици, сключени от друг брокер, а и счита, че с оглед техническите възможности на системата, това няма как да стане, след като тази БСО не е заприходена на този офис и системата няма да я приеме.

Р. П. заявява, че е работила за ищеца за времето от 2018 г. до м. 10.2021 г. на длъжност „Мениджър връзки с клиенти“, като работела в централния офис на дружеството в гр. София и отговаряла за БСО – заявяването им и получаването им от застрахователните дружества и разпределянето им между офисите на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД на територията на цялата страна.

Свидетелката описва механизма на работа: поръчва бланките под строга отчетност /БСО/ по и-мейл от застрахователните компании, като от всяка компания изисква съответния необходим в момента брой БСО, след което всеки застраховател ѝ предоставя такива със списък, в който е посочено от кой до кой номер БСО ѝ предоставя /за зелените карти/. Стикерите се получавали в запечатани бели кутии с баркод, също придружени със списък, в който е посочено от кой до кой номер стикери

предоставя съответният застраховател на този брокер. За получаването се съставяло přímo-предавателен протокол, в който свидетелката се подписвала, че е получила точно тези номера БСО и стикери. След това свидетелката въвеждала получените БСО и стикери в брокерската електронна система „Сирма“ под техните номера и така в системата фигурирало от кой до кой номер от кой конкретен застраховател са получени. Всеки един от офисите на дружеството в страната ѝ изпращал заявка колко БСО са му необходими и след като свидетелката ги заяви и получи от застрахователя, ги въвежда в „Сирма“ и пак в „Сирма“ ги „раздавала“ на офисите – виртуално ги заприходявала към съответния офис на дружеството, като посочвала от кой до кой номер се заприходяват на този офис. След това БСО се изпращали физически до офисите с приемо-предавателни протоколи. Сочи, че в офиса в гр. Б. изпращала БСО и стикерите на М. П., която била упълномощеното лице да ги получава и да ги разпределя на подофисите в област Б.. Свидетелката не може да каже с точност колко подофиса имало в Б. – посочва част от тях в гр. Б. и гр. Д. и имената на част от служителите – Симона, В. К. и Михаела Зашева.

Свидетелката заявява, че когато заела длъжността, офисът в Б. е бил изключително силен и сключвали много полици, а в края на 2020 г. и началото на 2021 г. започнал силен спад на броя сключени в този офис полици, като от 40 бр. на седмица полиците спаднали до 5-6 бр. Според свидетелката, такъв спад не е бил налице в другите офиси в страната.

Свидетелката разказва, че когато служителка от гр. Д. – С. или С. била върнала зелени карти, свидетелката не могла да ги приеме, защото същите не били разпределени на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, а били на друг брокер, след което разбрала, че служителката от гр. Д. ги получила от Б..

Свидетелката посочва, че „Сирма“ е брокерска програма за цялата страна. За да влезе едно лице в програмата, трябва да има потребителско име и парола, както и предварително предоставен от него телефонен номер, на който за всяко влизане в системата се изпраща еднократен код за достъп, който се въвежда наред с потребителското име и парола. С едно потребителско име и парола може да се влиза само от името на един застрахователен брокер, но ако лицето има друго потребителско име и парола, предоставени му от друг брокер, може да влиза в неговата част от системата.

Разказва за случай с полица, качена в системата, която не била на брокера „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, но не може да каже как е възможно технически в частта от системата, която е за този брокер, да бъде вкарана полица от друг брокер.

Свидетелят Р. Х., който до 2018 г. е бил съпруг на ответницата, след което са се развели, но продължили да живеят заедно на семейни начала, до раздялата си през 2021 г., сочи, че е работил за „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД от 2018 г. до началото на

2021 г. на длъжност „застрахователен брокер“, като задълженията му били да сключва застрахователни полици и да отчита сумите от получените премии. Работел в един от офисите в гр. Б., заедно с ответницата и свид. В. К., като ответницата била на ръководна позиция – „Специалист застрахователен брокер“, отговаряла за отчетите, правела заявки към централата за застрахователни полици и стикери, откъдето ги изпращали с приемо-предавателен протокол, след което ответницата ги разпределяла на другите подофиси в областта. Свидетелят сочи, че дружеството имало такива в гр. Д. и село К., още офиси в гр. Б. – централен /в който работели свидетелят и ответницата/ и още два, а по-късно единият подофис в града се слял с централния.

Свидетелят посочва, че ответницата е събирала премиите от всички офиси в областта и ги е отчитала с общ отчет на работодателя, като това е било част от задълженията ѝ. Соци, че най-често колегите от другите офиси са идвали на място с парите и отчетите и на място са ги предавали на ответницата, но е имало и случаи да изпращат събраните суми по личната банкова сметка на ответницата. След това тя генерирала общ отчет за централния и за другите офиси от областта, и всеки понеделник и четвъртък всички събрани премии внасяла по банкова сметка на брокера. Заявява, че управителят на дружеството Поповянски е бил запознат с превеждане на пари от премии по личната сметка на ответницата и не е въвеждал забрана за това.

Свидетелят сочи, че ответницата не е склонявала нито него, нито колегите им да работят за друг брокер, както и че тя не е сключвала полици на друг брокер. Свидетелят заявява, че бюрата им с ответницата са били едно до друго и няма как тя да издаде друга застраховка, без той да види и затова е сигурен, че не е работила за друг застрахователен брокер.

Според свидетеля, причината за спада в оборота е била епидемията от коронавирус. Твърди, че управителят на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД му звънял постоянно да го пита защо спада оборотът, каква е причината, озлобил се към ответницата, заплашвал я и я обиждал, затова тя и други колеги от офисите в областта напуснали дружеството с предизвестие.

Посочва, че в „Сирма“ са въвеждани застрахователни полици от друг застрахователен брокер, в случаите когато полицата първоначално е сключена от друг брокер и е на разсрочено плащане и клиентът желаел да плати някоя от вноските през брокера „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. В този случай служител на дружеството въвеждал полицата в „Сирма“, за да може да отчете плащането на съответната вноска. По този начин тази полица се водела сключена от първоначалния брокер, а самото плащане се водело направено при „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. Това всеки служител можел да го направи в системата. Или при покупко-продажба на лек автомобил, за който вече имало сключена застраховка „Гражданска отговорност“ и в системата се въвеждала полицата, макар и сключена от друг брокер. Технически

въвеждането на полица, сключена от друг застрахователен брокер, ставало, като служител на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД дава на клиента ново талонче и нов стикер от предоставените му от централата, това се водело продължение на застраховката. Служителите на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД можели да видят в системата само БСО, разпределени на офиса от централния офис, други бланки не можели да видят в системата.

Заявява, че докато двамата с ответницата са работили заедно, тя не е отчитала суми на застраховки по банкова сметка на „*****“ ООД. Сочи, че сестра ѝ работи за „*****“ ООД и ответницата е правила преводи от нейно име.

В. К. също е бил служител при ищеца, като през 2020 г. вече работел в общ офис с ответницата и Р. Х.. Заявява, че ответницата била ръководител на този офис и на всички други офиси в областта, разпределяла стикерите между тях и на нея се отчитали служителите. След като служители ѝ предадат парите от отчетите, тя ги внасяла в банка, даже лично е молила свидетеля да внася събраните пари по нейна сметка. След това тя вече се отчитала на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. Сочи, че по различен начин са се отчитали колегите от другите офиси, както им е удобно – и на каса, и чрез банков превод. Твърди, че ответницата не го е склонявала да сключва полици от друг застрахователен брокер, че самият той не е сключвал полици от името друг брокер и смята, че и ответницата не е сключвала застраховки от името на друг брокер.

Също сочи, че е възможно да се въведе в „Сирма“ полица, сключена от друг брокер. Например, когато полицата е сключена на разсрочено плащане и клиентът желае да плати следващите вноски при „Нетинс“, свидетелят с помощта на ответницата качвал полицата в „Сирма“ за следващата вноска, за да уведомят клиента на падежа ѝ.

Свидетелят твърди, че между ответницата и жената от офиса в гр. Д. имало спорове, защото тази жена не търпяла критика и не изпълнявала наставленията, които ответницата ѝ давала.

Заявява, че след началото на пандемията оборотът в офиса силно спаднал заради пандемията, но управителят на дружеството обвинявал ответницата. Правел проверки и провеждал телефонни разговори със служителите, като имало заплахи и недобро отношение от негова страна, затова свидетелят напуснал дружеството. След като напуснал „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, започнал работа при „*****“ ООД. Ръководителят на това дружество за Югозападна България бил приятел на свидетеля и към момента свидетелят има франчайз на „*****“.

Изложеното в показанията на четиримата свидетели ги разделя в 2 групи – свидетелките С. Й. и Р. П., от една стана, и свидетелите Р. Х. и В. К. – от друга.

В частта относно механизма на работа в дружеството – получаването на БСО

от застрахователите в централния офис, разпределянето им между офисите на брокера, конкретно на ответницата за офисите в област Б., отчитането на събраните премии на ответницата от служителите, включително и по нейната лична банкова сметка, следва да се възприемат с доверие показанията и на четиримата свидетели, тъй като в тези им части са еднопосочни и нямат противоречия помежду си.

Относно дали ответницата е извършвала конкурентна дейност по време на трудовия си договор с ищеца, който е спорният по делото въпрос, следва да се възприемат показанията на С. Й., която заявява, че в телефонни разговори ответницата ѝ е заявила, че ще „сменят“ брокера, след което ѝ е изпратила БСО, заприходени на друг брокер, като ѝ казала, че са на „*****“. Това, че БСО са били на друг брокер, се установява и от показанията на свид. Р. П., която сочи, че след като свид. Й. ѝ е изпратила в централата, свид. П. не могла да ѝ приеме, защото същите не били на брокера „Нетинс“.

Освен това показанията на свид. Й. биват подкрепени от останалите събрани по делото доказателства и от писмените такива се установяват твърденията от тази свидетелка факти – че е внасяла сумите по отчетите всеки понеделник и четвъртък от седмицата, което съответства на чл. 68.2 и чл. 68.5 от длъжностната характеристика, както и че считано от 14.01.2021 г. и до 18.03.2021 г. е внасяла сумите по личната банкова сметка на ответницата, което се установява от извлечението на банковата сметка на ответницата П. и представените вносни бележки. Установява се и достоверността на показанията ѝ в частта, че след като е получила БСО от ответницата ѝ е изпратила в централния офис на „Нетинс“, където също било установено от свид. П., че тези БСО не са заприходени на „Нетинс“.

Показанията на двете свидетелки Й. и П. относно механизма на работа на софтуерната програма „Сирма“ също следва да бъдат възприети с доверие.

Що се отнася до показанията на втората група свидетели, а именно Р. Х. и В. К., следва да се посочи на първо място, че анализът им следва да се извърши с оглед възможната заинтересованост на двамата от изхода на делото, предвид, че преди исковия период св.Х. е бил съпруг на ответницата, а по време на исковия период двамата са живеели на семейни начала, както и предвид, че и двамата свидетели и ответницата са работели заедно в един и същи офис. Освен това настоятелно и единодушно изразяват мнение за държанието спрямо тях от страна на управителя на дружеството, което създава впечатление, че целят прикриването на дадени факти чрез прехвърляне вниманието върху други такива и по – конкретно целят да оправдаят ответницата, като внушат, че всичко е било самовнушение на управителя на дружеството, което не кореспондира по никакъв начин с действителността. В най – голяма степен за разкриване на релевантните по делото обстоятелства спомага извлечението от банковата сметка на ответницата, от което не само е видно, че са

постъпвали множество преводи от трети лица, както и несъответствието между сбора на тези преводи и сбора на преведените, т.е. отчетени към работодателя суми, а и прави впечатление, че има преводи от сметката на ответницата към Р. Х., които са в размер на получена преди това определена сума от премии или в близък размер.

Все в същия смисъл – да оневини ответницата е и твърдението на св.Х., че нейната сестра работи за „*****“ ООД и по нейна молба ответницата извършвала тези преводи. На първо място, такова твърдение не е изложено от ответницата в писмения ѝ отговор, а представените от процесуалния ѝ представител доказателства за факта, че сестрата на ответницата работи в това дружество, не бяха приети поради настъпила преклузия.

Достоверността на показанията на свид. Кърликов следва да бъде подложена на съмнение предвид признанието му, че ръководителят на „*****“ ООД за Югозападна България му е приятел и след като напуснал официално „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, започнал работа именно в „*****“ ООД, а към момента на разпита му свидетелят има франчайз на „*****“.

Освен това без да му е бил поставен въпрос в този смисъл съвсем целенасочено свидетелят заяви, че между ответницата и „жената от Д.“ имало конфликти.

От заключението по допуснатата компютърно-техническа експертиза /л. 235-242/ се установява, че в ползваната от „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД система „Сирма“ се съхраняват данни за полица № 10000100024616, сключена на 17.03.2021 г., със застрахован „Л. Т.“ ЕООД, с посредник „*****“ ООД. Вещото лице е установило, че записът е извършен от АК Мениджър М. П..

По делото са изслушани и приети основно и допълнително заключения на съдебно-счетоводна експертиза. По първото заключение /л. 263-296/ вещото лице е извършило съпоставка:

1.1. между приходите в офисите на ищеца в област Б. /4 бр. офиси в гр. Б., един офис в с. К. и един офис в гр. Д./ за периода от м. юли 2020 г. до м. април 2021 г. и приходите в същите офиси за същия по продължителност период, предхождащ исковия – от м. септември 2019 г. до м. юни 2020 г.

1.2. между приходите в офисите на ищеца в област Б. /4 бр. офиси в гр. Б., един офис в с. К. и един офис в гр. Д./ за периода от м. юли 2020 г. до м. април 2021 г. и приходите в офиси на дружеството, находящи се в съседни на Б. области /например гр. Кюстендил, София – град, София – област, гр. Враца/ за същия период.

Вещото лице е констатирало следното: за периода от м. юли 2020 г. до м. април 2021 г. е налице спад на приходите във всички офиси спрямо предходния период - от м. септември 2019 г. до м. юни 2020 г., както следва: офис Б. спад с 63%; офис Б. 2 – спад с 50%; офис Б. 3 – спад с 63%; офис Б. 5 – спад с 63 %; офис К. – спад с 39%;

офис Д. – спад с 18%.

Показателите и изводите по поставената на вещото задача 1.2. не носят никаква информация за релевантните за спора обстоятелства.

Вещото лице е установило още, че за периода от м. юли 2020 г. до м. април 2021 г. в личната банкова сметка на ответницата с IBAN: ***** от трети физически и юридически лица с основание „застрахователна премия“ е постъпила сума в общ размер на 255 686,39 лева. Вносителите са С.А. С. А. Я. М., С. Й., И. Ч., А. Б. и „*****“ ООД.

За същия период от сметката на ответницата към сметката на ищеца „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД е преведена сумата от общо 100 363,59 лева с основание „премии полици“.

За същия период от сметката на ответницата към сметката на трето за спора лице „*****“ ООД е преведена сумата от общо 18 267,21 лева с основание „премии полици“.

Вещото лице е изчислило, че ако преведената към третото лице „*****“ ООД сума в размер на 18 267,21 лева е била преведена към ищеца „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД приходите на ищеца са щели да са с 18 267,21 лева повече или сумата от 118 630,80 лева.

Съдът не приема за вярно заключението по задача 3 от заключението в частта за сумата, представляваща нетна печалба за „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД в размер на 15 344,45 лева, тъй като вещото лице е заложило комисионата в размер на средно 16% като разход за дружеството, а всъщност предвид посредническата дейност, която дружеството извършва по занятие, комисионата е неговото възнаграждение, т.е. прихода за дружеството от извършваната дейност, а не разход, както е приело вещото лице. В останалата част заключението следва да бъде кредитирано с доверие, тъй като се основава на обективни данни и с оглед тяхната пълнота, вещото лице е отговорило на поставените му задачи.

По искане на двете страни и поставени допълнителни задачи към вещото лице и съдът е назначил допълнителна експертиза относно постъпилите по сметката на ответницата суми за застрахователни премии.

В заключението /л. 343-361/ вещото лице е установило, че от общата сума в общ размер на 255 686,39 лева, постъпила в личната банкова сметка на ответницата от трети физически и юридически лица с основание, свързано със застрахователни договори, сумата от 7 802,29 лева е постъпила от трети лица, които не са били служители при ищеца.

Според поставената на вещото лице задача след приспадане на тази сума от 7 802,29 лева от общата сума в размер на 255 686,39 лева се получава сумата от

247 884,10 лева. От последната следва да се приспадне преведената по сметката на ищеца сума от 100 363,59 лева, при което резултатът е 147 520,51 лева. 16% комисиона от тази сума се равнява на сумата от 23 603,28 лева, която следва да се приспадне от 147 520,51 лева и получената сума от 123 917,23 лева е размерът на прихода, който не е постъпил в „Нетинс“ ООД за периода от м. юли 2020 г. до м. април 2021 г.

Комисионата в размер на 16% върху преведената към „*****“ ООД сума в размер на 18 267,21 лева е 2 922,75 лева.

Вещото лице сочи, че не е в състояние да изчисли нетната печалба върху сумата от 2 922,75 лева, тъй като това би бил текущ приход за дружеството, а нетната печалба представлява онази част от приходите, която остава за дружеството след като са извадени всички дължими разходи, вкл. и корпоративен данък.

Други относими доказателства в производството не са ангажирани.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

От „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД /по–нататък „Нетинс“ ООД/ против М. А. П. са предявени кумулативно обективно съединени осъдителни иски, както следва:

- с правно основание чл. 92, ал. 1, изр. първо ЗЗД за сумата от 5 000 лева, представляваща неустойка за неизпълнение на задължението да не извършва конкурентна на работодателя дейност по време на действие на трудовия договор.

- с правно основание чл. 92, ал. 1, изр. второ ЗЗД за сумата от 5 000 лева, представляваща частичен иск от сумата 187 000 лева, представляваща стойността на вредите под формата на пропуснати ползи, надвишаваща размера на уговорената неустойка.

От М. А. П. против „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД са предявени евентуално съединени насрещни иски, както следва:

- с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД за прогласяване нищожността на клаузата за неустойка по чл. 7.10 от трудовия договор поради противоречието ѝ с добрите нрави;

- В условията на евентуалност, в случай че клаузата не бъде прогласена за нищожна, е предявен иск с правно основание чл. 92, ал. 2 ЗЗД за намаляване размера на дължимата неустойка поради нейната прекомерност.

По иска с правна квалификация чл. 92, ал. 1, изр. първо ЗЗД:

За основателността на иска в тежест на ищеца е да установи следните предпоставки: **1.** че между страните е било налице трудово правоотношение въз основа на валидно сключен Трудов договор № 67/12.06.2020 г., по силата на който считано от 15.06.2020 г. ответницата заемала длъжността „*****“ с място на работа гр. Б.; **2.** наличие на клауза за неустойка за неизпълнение на задължение като елемент от съдържанието на посочения договор; **3.** че по време на действие на договора ответницата П. е осъществява конкурентна на работодателя дейност, изразяваща се в сключване на застрахователни договори от името на друг застрахователен брокер –

„*****“ ООД, като освен това склонявала и други служители на ищеца да извършват същата дейност, и в нарушение на правилата в дружеството-работодател, събираща платените застрахователни премии по своя лична банкова сметка, вместо да ги отчита по клиентската сметка на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, както и 4. конкретния размер на неустоечното вземане по договора.

С доклада, неоспорен от страните и приет за окончателен, на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК са приети за безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване по делото следните обстоятелства: че между страните е било налице трудово правоотношение въз основа на валидно сключен Трудов договор № 67/12.06.2020 г., по силата на който считано от 15.06.2020 г. ответницата заемала длъжността „*****“ с място на работа гр. Б., както и че в договора се съдържа клауза за неустойка в размер на 5 000 лева, дължима за неизпълнение на задължението на служителя да не извършва конкурентна дейност по време на действие на трудовия договор.

Наличието на клаузата за неустойка по чл. 7.10. от трудовия договор също не е спорно между страните, както и че уговореният ѝ размер е 5 000 лева.

Спорно между страните е осъществяването на третата предпоставка за основателност на иска, а именно неизпълнение на задължението по чл. 6, предвиждащ забрана за ответницата като служител при ищеца да осъществява конкурентна дейност по време на действие на трудовия договор /клаузата в частта относно извършването на конкурентна дейност за срок от 1 година след прекратяване на трудовия договор не е предмет на производството/.

На първо място следва да се посочи, че част от твърденията на ищеца не бяха доказани по несъмнен и категоричен начин в производството, като за тяхната достоверност са ангажирани само косвени доказателства, които не са достатъчни за да е проведено пълно и главно доказване от страна на ищеца на тези му твърдения.

На първо място не се доказва оборотът на офисите от областта да е спаднал значително само и единствено заради действията на ответницата, нито този спад да пряка и непосредствена последица от осъществяваната от ответницата конкурентна дейност. Действително, установи се спад с 63% за времето, през което ответницата е работила в ищцовото дружество, съпоставено с предхождащ и равен по времетраене период преди това. 63% спад в приходите несъмнено е огромен размер, но по делото липсват доказателства този спад да е в пряка причинно-следствена връзка с действия на ответницата П. по осъществяваната от нея конкурентна дейност, т.е. не е установено действията на ответницата да са единствената причина, довела до този резултат. Последният може да се дължи на всякакви икономически или други причини, сред които и наведеното от ответницата – икономическата обстановка в страната в този период, обусловена от световната пандемия от Ковид-19, при която бяха наложени множество ограничения в пътуванията и търговския оборот в световен мащаб.

На второ място, не се установи ответницата П. да е „склонявала“ други служители на ищеца да извършват конкурентна дейност, като сключват застрахователни договори от името на друг брокер. В подкрепа на тези твърдения на ищеца са единствено показанията на свид. С. Й., която посочва, че в телефонен разговор ответницата ѝ заявила, че ще „сменят брокера“, както и че ѝ изпратила БСО, заприходени на друг застрахователен брокер. Само по себе си това не може да се възприеме като склоняване към определено поведение. За останалите служители от офисите от областта няма събрани доказателства нито да са били склонявани да извършват такава дейност, нито действително да са сключвали застраховки от името на друг застрахователен брокер или това да е ставало против тяхното желание. С оглед извлечението от банкова сметка на ответницата има косвени данни други служители на ищеца /конкретно С. А. Т. и Я. М. Д./ да са сключвали договори от името на друг застрахователен брокер, доколкото няма как служителят да не знае от името на кой посредник сключва такъв, но липсват доказателства именно ответницата да ги е склонявала за това, нито това да е било против тяхното желание.

Не се установи и твърдението, че ответницата е нарушавала правилата в дружеството-работодател, като събирала платените застрахователни премии по своя лична банкова сметка, вместо да ги отчита по клиентската сметка на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД. Изначално събирането по лична банкова сметка не изключва последващото им отчитане по клиентската сметка на работодателя чрез последващ банков превод/трансфер.

Освен това дружеството – ищец не доказва в документооборота му да съществува такава конкретна забрана. В част Г, чл. 68-69 от длъжностната характеристика се съдържат правила, свързани с извършване на отчитане на сключените полици и внасяне на събраните премии. В чл. 68.2 е посочено, че отчетният период е всеки понеделник и четвъртък на седмицата, като служителят внася събраната премия по банков път или в брой в централния офис на работодателя. В чл. 68.5 е посочено, че служителят е длъжен да внася събраните от него застрахователни премии ежедневно по клиентската сметка на брокера. Никъде не се съдържа забрана служителят да не събира премии по своята банкова сметка /макар това действително да не е добра практика при изпълнение на отговорностите като материално-отчетно лице/, т. е. ако всички постъпили по банковата сметка на ответницата суми са били действително отчетени и преведени към работодателя, не е налице нарушение на правилата на дружеството в смисъла, в който твърди ищецът.

В подкрепа на този извод е и обстоятелството, че през целия изследван период от личната сметка на ответницата към банковата сметка на „Нетинс“ ООД има многократни преводи с основание „премии по полици отчет №...“, т.е. дружеството не се е противопоставяло на този начин на работа, дори и да е било в противоречие с

вътрешните му правила.

В обобщение, това, че застрахователни премии са постъпвали по личната банкова сметка на ответницата, не е само по себе си нарушение, водещо до извод за извършване на конкурентна дейност, в случай че имаше пълно съвпадение между получените по сметка на ответницата и преведените към работодателя след това суми. В случая това не е така, напротив, установява се голямо разминаване между тези два потока – постъпващия по сметката на ответницата от сключени застрахователни полици и изходящия паричен поток от тази сметка към сметката на „Нетинс“ ООД.

След внимателна оценка на извлечението от банковата сметка на ответницата за периода от 01.07.2020 г. до 30.04.2021 г. /л. 220-233 от делото/, както и заключенията на първоначалната и допълнителната ССЧЕ, съдът намира, че в производството по несъмнен начин се установи, че по време на действие на трудовия договор ответницата е извършвала конкурентна на работодателя дейност, като е сключвала застрахователни договори от името и за сметка на друг застрахователен брокер. Това обстоятелство се установява при съвкупната преценка на всички събрани по делото доказателства – писмени, гласни и заключенията на вещите лица, които ценени съвкупно и в тяхната взаимна връзка, водят до единственият възможен извод, че по време на действието на трудовия договор между страните, докато е имала улеснен и безпрепятствен достъп до клиенти и ресурси на работодателя, ответницата е сключвала застрахователни договори от името и за сметка на друг застрахователен брокер и по този начин е отклонила тези клиенти от ищеца „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД в полза на „*****“ ООД.

Видно от справка в ТР, предметът на дейност на „*****“ ООД е посредническа дейност в сферата на застраховането и презастраховането, т. е. съвпада изцяло с предмета на дейност на работодателя на ответницата.

Няма съмнение за какво са били преводите, извършени от сметката на ответницата към „*****“ ООД – в основанието на всички тях е записано „премия по полици“, т. е. премии, които ответницата е събрала по сключени застрахователни договори под формата на полици. Доколкото се касае за строга отчетна дейност под регистрационен режим, то единственият правоимащ да получи събраната застрахователна премия е брокерът, от чието име е сключен конкретният застрахователен договор. Следователно всички договори, за които ответницата е събираща премиите в полза на „*****“ ООД, са били сключени именно от името на този застрахователен брокер. Видно е, че преводите са извършвани по време на действие на трудовия договор между ищеца и ответницата, което означава, че именно по това време са били сключвани и договорите от името на „*****“ ООД, т.е. ответницата несъмнено е извършвала конкурентна дейност.

В подкрепа на горните изводи са и останалите събрани доказателства, които

макар и косвени, спомагат за установяване на извършваната от ответницата конкурентна дейност. Такива са въведената в „Сирма“ от ответницата полица със застраховано лице „Л. Т.“ ЕООД, видно от сметката за платената вноска от застрахователната премия посредник е именно „*****“ ООД. Косвено в подкрепа на горните изводи е и обстоятелството, че почти веднага след прекратяване на трудовия ѝ договор с ищеца, ответницата е сключила такъв именно с „*****“ ООД. Същественото намаляване на оборота в офисите от област Б. през периода, в който ответницата е заемала мениджърската позиция, също е индикация за извършваната конкурентна дейност, макар и както бе изложено по – горе, да не е доказано по категоричен начин, че този спад е именно и единствено вследствие извършваната от П. конкурентна дейност.

Следователно е налице неизпълнение на предвидената в чл. 6 от трудовия договор забрана, за което неизпълнение в чл. 7.10 от договора е предвидена неустойка в размер на 5 000 лева.

С оглед изложеното, съдът приема, че са налице предпоставките за присъждане на уговорената между страните неустойка в размер на 5 000 лева за неизпълнение на предвидено в сключения между тях договор задължение за неизвършване на конкурентна дейност. Искът е основателен и следва да бъде изцяло уважен.

По иска с правна квалификация чл. 92, ал. 1, изр. второ ЗЗД:

Съгласно чл. 92, ал. 1, изр. първо ЗЗД неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват. Според изр. второ кредиторът може да иска обезщетение и за по-големи вреди. Т. е. кредиторът може да търси обезщетение за вредите от неизпълнението, чийто размер не се покрива от неустойката. В такъв случай дължимата неустойка се приспада от обезщетението за вреди и кредиторът трябва да докаже размера на вредите над неустойката.

Искът е предявен като частичен за сумата от 5 000 лева от общата сума 187 000 лева, което според ищеца представлява действителният размер на пропуснатите от него ползи, след приспадане на неустойката от 5 000 лева.

За основателността на този иск в тежест на ищеца е да установи освен предпоставките за основателността на иска по чл. 92, ал. 1, изр. първо ЗЗД и размера на вредите, надхвърлящи размера на уговорената неустойка.

Както бе посочено по-горе, налице са предпоставките за уважаване на иска за присъждане на договорната неустойка.

Спорен между страните е размерът на действително претърпените от ищеца вследствие извършваната от ответницата конкурентна дейност вреди под формата на пропуснати ползи, както и дали тези вреди надхвърлят размера на уговорената

неустойка. В настоящия случай се претендира обезщетяване на имуществени вреди под формата на пропуснати ползи – пропусната възможност за реализиране на възнаграждение по сключените със застрахователните дружества възлагателни договори под формата на уговорените комисиони.

Според чл. 301, ал. 1 КЗ, застрахователният брокер е търговско дружество или едноличен търговец, вписан във воден от Комисията за финансов надзор регистър, който срещу възнаграждение по възлагане от ползвател на застрахователни услуги извършва застрахователно посредничество и по възлагане от застраховател или презастраховател извършва презастрахователно посредничество.

Т. е. дружеството-застрахователен брокер извършва дейността си, която е търговска по своя характер, срещу възнаграждение, което получава от застрахователя за осъществяването от него посредничество за всяка сключена от негово име с потребител застраховка. Това възнаграждение, доколкото произтича от сключен със застрахователното дружество договор, има сигурен характер, а размерът му зависи само и единствено от броя сключени застрахователни договори. В конкретния случай по договорите със застрахователните дружества, от името на които е посредничил за сключване на застрахователни договори, ищцовото дружество е получавало възнаграждението си под формата на комисиони в размер между 12 и 20% или средно 16%. Това обстоятелство не е спорно между страните и е взето за среден измерител при изготвяне на заключенията на вещното лице по счетоводните експертизи.

В Тълкувателно решение № 3 от 12.12.2012 г. по т. д. № 3/2012 г., ВКС, ОСГТК, е изяснено, че пропуснатата полза се дефинира като неосъществено увеличаване на имуществото на кредитора. Установяването ѝ се основава на сигурното предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. Стойността на това увеличаване следва да бъде доказано в процеса. Относителните и допустими доказателства са в зависимост от вида на претендираните пропуснати ползи и подлежащите на установяване факти.

Съгласно чл. 82, изр. второ ЗЗД, ако длъжникът е бил недобросъвестен, той отговаря за всички преки и непосредствени вреди /не само предвидимите/. В хипотезата на недобросъвестност на страната по договора, какъвто е настоящият случай, следва да бъдат обезщетени ползите, чието пропускане е причинено именно от неизпълнението, т. е. което представлява негов необходим и закономерен резултат /също ТР № 3/2012 г./.

При липса на достатъчно доказателства за размера на причинената вреда, съдът определя нейния размер по своя преценка съгласно чл. 162 ГПК.

При преценка на събраните по делото доказателства се установи, че вследствие неизпълнението от страна на ответницата да не извършва конкурентна дейност, за ищеца са настъпили имуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от неизпълнението, т. е. между посоченото неизпълнение и настъпилите вреди е налице пряка причинно – следствена връзка, като пропуснатите ползи са закономерен резултат именно от извършваната от ответницата конкурентна дейност. Т.е. искът е доказан по своето основание.

За изчислението на нанесените на дружеството вреди следва да се изходи от общия сбор постъпления по банковата сметка на ответницата с основание, свързано със застрахователни премии.

Вещото лице е посочило, че този сбор е в размер на 255 686,39 лева.

Съдът намира, че от тази сума следва да се приспадат 3 бр. плащания, за които не може да се направи извод, че са свързани с плащане на застрахователни премии, а именно: на 25.08.2020 г. от И. Ч. в размер на 190 лева, на 09.11.2020 г. от А. Б. в размер на 150 лева и на 27.11.2020 г. от И. Ч. в размер на 190 лева или общо сумата от 530 лева.

Получава се сумата от 255 156,39 лева.

От нея не следва да се приспадат сумите, внесени от трети лица, които не са били служители на дружеството-ищец. Размерът на вредата следва да се определи от всички постъпили по сметката суми, независимо дали вносителите са били или не служители на „Нетинс“ ООД. Това е така, защото ако ответницата бе спазвала забраната за извършване на конкурентна дейност, предвидена в трудовия договор, която предвижда да не извършва каквато и да било дейност /възмездно, безвъзмездно, в извънработно време, лично или чрез друго/, всички реализирани от нея – лично или чрез трети лица /служители или не на дружеството/ щяха да са в приход на нейния работодател – „Нетинс“ ООД.

От тази сума следва да се приспадне сумата, преведена към ищеца през исковия период – 100 363,59 лева.

Получава се сумата от 154 792,80 лева.

От така получената сума в размер на 154 792,80 лева приходът на дружеството представлява 16% - под формата на комисиони или сумата от 24 766,85 лева. От тази сума следва да се определи колко би била чистата печалба за „Нетинс“ ООД, защото пропуснатата полза произтича именно от пропуснатата чиста печалба. Печалбата съставлява чистият положителен финансов резултат от конкретна търговска дейност, респ. от сключваните от търговеца сделки в процеса на нейното осъществяване. За да

бъде определена чистата печалба от определена търговска сделка, от получените в резултат на сделката приходи следва да бъдат приспаднати всички разходи, извършени от търговеца по повод на реализацията ѝ. Такива са не само преките разходи, направени за целите на конкретната сделка, но и общите разходи, възникнали във връзка с обслужването и управлението на цялостната дейност на търговеца. Общите разходи подлежат на приспадане от приходите, тъй като рефлексират върху крайния положителен резултат от реализираните сделки – в този смисъл Решение № 111 от 13.07.2010 г. по т. д. № 935/2009 г., ВКС, II т. о.

Пропуснатите ползи за ищеца е пропуснатата чиста печалба от прихода, която предвид липсата на други данни, съдът следва да определи по реда на чл. 162 ГПК.

За да се определи чистата печалба на дружеството, за изходни данни следва да се вземат цифрите от статистическата информация за дейността на застрахователните брокери към 31.12.2020 г., публикуваната в табличен вид на електронната страница на Комисията за финансов надзор - www.fsc.bg. От тази таблица се установява, че за 2020 г. „Нетинс“ ООД е реализирало приход от застрахователни премии към всички застрахователи в общ размер на 2 922 865 лева. От тази сума получените от дружеството комисиони от средно 16% представляват сумата от 467 658 лева.

Следващият показател, който следва да се вземе предвид, е реализираната за същия период – 2020 г. печалба от дружеството, която е видна от последния публикуван в Търговския регистър годишен финансов отчет на „Нетинс“ ООД, а именно сумата от 117 000 лева. Тази печалба следва да се намали с 10% корпоративен данък съгласно чл. 19 и чл. 20 ЗКПО и се получава 105 300 лева чиста печалба за дружеството.

Съпоставяйки тези показатели, е видно, че чистата печалба на дружеството съставлява 22,52% от прихода от комисиони (по формулата $105\,300 \text{ лева} : 467\,658 \text{ лева} \times 100$). Т.е. след приспадане на всички разходи за дейността, както и дължимият след това корпоративен данък, чистата печалба за дружеството представлява 22,52% от постъпленията.

Тези 22,52% от 24 766,85 лева /сумата, която би получило дружеството от комисиони върху неотчетената към него сума от банковата сметка на ответниката/ се равняват на сумата от 5 577,50 лева. Тази сума са вредите за „Нетинс“ ООД под формата на пропуснати ползи, които му е нанесла ответницата. Видно е, че вредите надвишават уговорената неустойка с 577,50 лева и за тази сума е основателен предявеният иск по чл. 92, ал.1, предл. второ ЗЗД.

Не могат да се споделят доводите на ищеца, че цялата непреведена към него сума представлява вреда за него, тъй като те изхождат от съждението му, че всички събрани от ответницата приходи от премии съизмеряват действително пропуснатата от ищеца полза. Тези разсъждения са в противоречие със съдебната практика и правната

доктрина, че пропуснатата полза е приходът след приспадане на преките разходи, направени за целите на конкретната сделка и общите разходи, възникнали във връзка с обслужването и управлението на цялостната дейност на търговеца. В случая пропуснатите ползи обективно не са аналогични на получените приходи от премии, тъй като дружеството извършва посредническа дейност, а приходът за самото дружество са получените комисиони, част от събраните премии, а чистата печалба от тези комисиони се получава едва след приспадане на разходите и корпоративния данък.

От друга страна, не може да се сподели и доводът на ответницата, че пропуснатите ползи следвало да се изчислят само от сумата, която има данни ответницата да е превела към „*****“ ООД. Както бе изложено и по – горе, според уговореното между страните, забраната за конкурентна дейност обхваща хипотезите, в които ответницата лично или чрез други лица извършва тази дейност, поради което при изчисление на пропуснатите от дружеството ползи следва да се вземат предвид всички плащания, свързани със застрахователни премии. Като след като не ги е превела към сметката на работодателя, то несъмнено тези приходи са в резултат от извършена конкурентна дейност, независимо под каква форма – посредник, застрахователен агент, към друг застрахователен брокер или друго, доколкото извършването на всяка от тези дейности подлежи на разрешителен и регистрационен режим в КФН. Ответницата не доказва по делото да е отчетала разликата от 154 792,80 лева пред работодателя си.

С оглед всичко гореизложено, искът с правно основание чл. 92, ал. 1, предл. второ ЗЗД е основателен за сумата от 577,50 лева, като това е стойността на вредите под формата на пропуснати ползи, надвишаваща размера на уговорената неустойка. За разликата над този размер до пълния предявен размер от 5 000 лева, предявен като частичен от сумата от общо 187 000 лева, искът следва да бъде отхвърлен като недоказан.

По насрещните иски:

От М. А. П. против „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД са предявени евентуално съединени насрещни иски, както следва:

- с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД за прогласяване нищожността на клаузата за неустойка по чл. 7.10 от трудовия договор поради противоречието ѝ с добрите нрави;

- В условията на евентуалност, в случай че клаузата не бъде прогласена за нищожна, е предявен иск с правно основание чл. 92, ал. 2 ЗЗД за намаляване размера на дължимата неустойка поради нейната прекомерност.

По иска с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД:

Ищцата по този иск счита, че уговорената в договора неустойка противоречи на добрите нрави, тъй като през време на трудовия договор е била образцов служител, обучавала е множество служители на ищеца, винаги е заемала ръководна длъжност и

целият оборот от парични средства от областта е преминавал единствено през нея, а с личния си труд е реализирала огромна печалба за своя работодател, привлякла е множество клиенти на брокера, които сключвали застраховки с дружеството именно заради нея – защото я познавали, нейните качества и разчитали на нея.

Заявява, че е работила при този работодател от много години и в сключените предходни трудови договори не се е съдържала подобна клауза за неустойка, поради което преди подписването на процесния договор ответницата изобщо не го прочела. Счита клаузата за нищожна поради противоречие с добрите нрави. Счита, че работодателят ѝ я е подвел, като никога между тях не е било обсъждало включването на такива клаузи в договора и ако тя е знаела за тази клауза, нямало да подпише договора.

На първо място следва да се посочи, че всички тези твърдения на ищцата по този иск са недоказани, като за тях не са ангажирани каквито и да било доказателства в процеса.

Като клауза, уговорена в договора, неустойката е проявление на принципа на автономия на волята на страните (чл. 9 ЗЗД). С нея те уговарят предварително размера на обезщетението, което ще заплати неизправната страна, в случай че не изпълни своите задължения, без да е необходимо да се доказва размера на вредите, настъпили от неизпълнението.

Съгласно указанията, дадени в т. 3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2009 г. по тълк. д. № 1/2009 г., ВКС, ОСТК, автономията на волята на страните да уговарят неустойка е ограничена от разпоредбата на чл. 9 ЗЗД в две посоки: съдържанието на договора не може да противоречи на повелителни норми на закона, а в равна степен и на добрите нрави.

Добрите нрави са морални норми, на които законът е придал правно значение, защото правната последица от тяхното нарушаване е приравнена с тази на противоречието на договора със закона (чл. 26 , ал. 1 ЗЗД). Добрите нрави не са писани, систематизирани и конкретизирани правила, а съществуват като общи принципи или произтичат от тях, като за спазването им при иск за присъждане на неустойка съдът следи служебно. Един от тези принципи е принципът на справедливостта, който в гражданските и търговските правоотношения изисква да се закриля и защитава всеки признат от закона интерес. Условието и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка произтичат от нейните функции, както и от принципа за справедливост.

Преценката за нищожност на неустойката поради накърняване на добрите нрави следва да се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора, като могат да бъдат използвани някои от следните примерно изброени критерии: естеството им на парични или на непарични и размерът на задълженията,

изпълнението на които се обезпечава с неустойка; вид на уговорената неустойка (компенсаторна или мораторна) и вида на неизпълнение на задължението съществено или за незначителна негова част; съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на задължението вреди. При конкретната преценка за нищожност на неустойката могат да се използват и други критерии, като се вземат предвид конкретните факти и обстоятелства за всеки отделен случай.

С оглед така дадените от ВКС указания и съобразявайки конкретните факти, установени в настоящото производство, съдът намира, че уговорената в чл. 7.10 между страните неустойка не противоречи на добрите нрави.

Необходимостта от уговаряне на клауза за неустойка произтича от спецификата на предмета на дейност на дружеството. Както бе изяснено по – горе, неговият финансов резултат зависи само и изцяло от броя сключени застрахователни договори, които биват сключвани именно от неговите служители, за което последните получават трудово възнаграждение. Допускането на възможност тези служители да сключват застрахователни договори и от името на друг брокер закономерно би довело до намаляване на приходите на работодателя и увеличаване на приходите на конкурентния брокер. Т.е. извършването на конкурентна дейност в случая представлява съществено неизпълнение на трудовите задължения на служителя, който е длъжен при предоставените му от работодателя ресурси да способства за увеличаване именно на неговите приходи. Ето защо уговорената между страните неустойка за неизпълнение на тези задължения има санкционна функция и цели да възпре лицето да извършва такава дейност.

Не на последно място, следва да се отчете и обстоятелството, че ответницата е заемала ръководна длъжност при ищеца и освен да сключва застрахователни договори е имала задължения и да осъществява контрол над останалите служители в област Б. дали изпълняват трудовите си задължения и в частност да не извършват конкурентна на работодателя дейност. Т.е. осъществяването от нейна страна на такава дейност и отклоняване на клиенти на работодателя си в полза на друг брокер е още по – укоримо, поради което следва да носи завишена отговорност.

С оглед изложеното съдът намира, че клаузата не противоречи на добрите нрави, нито на принципа за справедливостта.

Искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По иска с правно основание чл. 92, ал. 2 ЗЗД:

Отхвърлянето на главния иск води до сбъждане на вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на предявения в условията на евентуалност иск с правно основание чл. 92, ал. 2 ЗЗД. Ищцата по този иск сочи, че уговорената в чл. 7.10 от трудовия договор неустойка следва да бъде намалена това, че е прекомерно голяма в

сравнение с претърпените от ищеца вреди.

Съгласно посочената норма, неустойката може да бъде намалявана поради прекомерност, ако значително надвишава размера на вредите. Когато вредите надвишават размера на неустойката, както е настоящият случай, не може да се говори за прекомерност на неустойката. Същата е предвидена като компенсаторна – за пълно изпълнение и цели овъзмездяване на всички претърпени от ищеца вреди, който съумя да установи, че размерът на тази неустойка не е достатъчен за това, с оглед на което основателен е предявеният от него иск за обезщетяване на вредите, които надхвърлят размера на тази неустойка. Ето защо последната няма как да е прекомерна, съпоставена с действително претърпените вреди.

С оглед изложените съображения и този иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

С оглед изхода на спора право на разноски възниква за двете страни

Ищецът претендира такива съгласно списък по чл. 80 ГПК, а именно 400 лева – държавна такса, 1 050 лева – възнаграждения за вещите лица и адвокатско възнаграждение в размер на 1 830 лева с ДДС.

Съгласно доказателствата по делото, претендираните държавна такса и депозити за вещо лице са платени от ищеца.

В чл. 10, ал. 1 от Договор за процесуално представителство от 21.06.2021 г., сключен между ищовото дружество и Адвокатско дружество „Д и Л.“, е уговорено възнаграждение в размер на 1 525 лева без ДДС, платимо по банков път. Видно от представените Фактури № 7423/30.12.2021 г. и № 7630/12.08.2022 г. и извлечение от банковата сметка на адвокатското дружество, ищецът е заплатил общо сумата 1 843,02 лева с ДДС.

Ответницата също претендира разноски съгласно 2 бр. списъци по чл. 80 ГПК /л. 324 и л. 373/, а именно 1 500 лева – адвокатско възнаграждение и 200 лева – депозит за вещо лице. Видно от договор за правна защита и съдействие от 10.09.2021 г., сключен между адв. М. и ответницата П., последната е заплатила в брой адвокатския хонорар, за което договорът служи като разписка /Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ВКС, ОСГТК/.

Неоснователно е възражението на адв. М. за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ищцовата страна. Минималното адвокатско възнаграждение по предявените искове се определя по реда на чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /редакцията на нормата от ДВ, бр. 68 от 2020 г./, като минималното адвокатско възнаграждение за защита при този материален интерес е 580 лева и тъй като са предявени кумулативно

два иска с такъв интерес и адвокатско възнаграждение се дължи за всеки от тях, то минималният размер е 1 160 лева. Видно е, че платеното адвокатско възнаграждение в размер на 1 525 лева не надвишава значително законовия минимум. Освен това не са налице предпоставките на чл. 78, ал. 5 ГПК, която предвижда възможност за намаляване на адвокатското възнаграждение, ако то е прекомерно с оглед действителната правна и фактическа стойност на делото. Настоящото производство се характеризира както с фактическа, така и с правна сложност. Освен това по същото са проведени множество заседания, събирани са разнообразни доказателствени средства, при което процесуалният представител на ищеца е проявил активност, поради което не може да се счете, че възнаграждението е прекомерно. С оглед изложеното, не е налице основание за неговото намаляване. Съгласно тР-та практика, когато адвокатът или адвокатското дружество е регистрирано по ДДС, то насрещната страна се осъжда да заплати възнаграждението с ДДС. Възражението дали начисленото ДДС е платено в полза на държавата, е ирелевантно за отговорността за разноски.

Не на последно място следва да се посочи, че платеното от ищеца адвокатско възнаграждение е напълно равностойно на платеното от ответницата на адв. М..

Доколкото не е посочено каква част от възнаграждението кой от предявените искове касае, съдът приема, че е по равно за всеки от исковете – по $\frac{1}{2}$ от възнаграждението на ищеца за всеки от предявените от него искове. Не е уговорено и платено допълнително възнаграждение за защита по насрещните искове.

Възнаграждението, платено от ответницата, следва да се раздели съответно на четири – за защита по предявените срещу нея искове или за защита по предявените от нея искове.

Платените разноски за държавна такса и за експертизи следва да се приеме, че са направени във връзка с предявените първоначални искове по чл. 92 ЗЗД и следва да се разделят поравно за двата иска.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответницата следва да заплати на ищеца сторените разноски съразмерно с уважената част на исковете в размер на общо 1 829,42 лева.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да заплати на ответницата сторените разноски съразмерно с отхвърлената част на иска по чл. 92, ал. 1, предл. второ ЗЗД в размер на общо 420,14 лева.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. А. П., ЕГН *****, с адрес: *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, ЕИК 204313448, със седалище и адрес на

управление: гр. София, бул. „Патриарх Евтимий“ № 67, следните суми:

- на основание чл. 92, ал. 1, предл. първо ЗЗД сумата от **5 000 лева** /пет хиляди лева/, представляваща неустойка за неизпълнение на задължението да не извършва конкурентна на работодателя дейност по време на действие на трудов договор № 67/12.06.2020 г.;

- на основание чл. 92, ал. 1, предл. второ ЗЗД сумата от **577,50 лева** /петстотин седемдесет и седем лева и петдесет стотинки/, представляваща стойността на вредите под формата на пропуснати ползи, надвишаваща размера на уговорената неустойка, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 5 000 лева, предявен като частичен от сумата от общо 187 000 лева;

- на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **1 829,42 лева** /хиляда осемстотин двадесет и девет лева и четиридесет и две стотинки/, представляваща разноси съразмерно с уважената част на исковете.

ОТХВЪРЛЯ изцяло предявените от М. А. П., ЕГН *****, с адрес: *****, против „Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, ЕИК 204313448, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Патриарх Евтимий“ № 67, искове:

- с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД за прогласяване нищожността на клаузата за неустойка по чл. 7.10 от трудовия договор поради противоречието ѝ с добрите нрави;

- с правно основание чл. 92, ал. 2 ЗЗД за намаляване размера на дължимата неустойка поради нейната прекомерност.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК Нетинс Иншурънс Брокерс“ ООД, ЕИК 204313448, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Патриарх Евтимий“ № 67, **ДА ЗАПЛАТИ** на М. А. П., ЕГН *****, с адрес: *****, сумата от **420,14 лева** /четиристотин и двадесет лева и четиринадесет стотинки /, представляваща адвокатско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част на иска чл. 92, ал. 1, предл. второ ЗЗД

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – гр. Враца в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Враца: _____